

ÖYKÜ

bir gece vakti

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: PERİHAN SEVDE NACAK

DÜNYA EDEBİYATI

katherine
mansfield

BİR GECE VAKTİ

Katherine Mansfield

TİMAŞ YAYINLARI | 3790
Dünya Edebiyatı Dizisi | 29

EDİTÖR

Ayşe Tuba Ayman

KAPAK TASARIMI

Ravza Kızıltuğ

1. BASKI

Nisan 2015, İstanbul

ISBN

ISBN 978-605-08-1937-3

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No: 5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24 Faks: (0212) 512 40 00
P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

timas.com.tr
timas@timas.com.tr

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT

Neşe Matbaacılık A.Ş.
Akçaburgaz Mah.
Mehmet Korpuz Cad. No: 17
Davutpaşa-Topkapı/İstanbul
Tel: (0212) 886 83 30
Matbaa Sertifika No: 22861

YAYIN HAKLARI

© Bu kitabın Türkiye'deki tüm yayın hakları Timaş Yayınları'na aittir.
Tanıtım amacıyla yapılacak alıntılar dışında hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz, yayınlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Bir Gece Vakti	
Rosabel'in Yorgunluğu / 11	
Yorgun Çocuk / 18	
Lehmannlarda / 27	
Bayan Brechenmacher Düğüne Gidiyor / 37	
Barones'in Kız Kardeşi / 45	
Modern Bir Kız / 51	
Elit Hanımefendi / 62	
Yangın / 74	
Küçük Kız / 81	
Yeni Elbiseler / 87	
Türk Hamamı / 102	
Çocuksu Ama Çok Doğal Bir Şey / 108	
Bahar Manzaraları / 131	
Rüzgâr Esiyor / 135	
Bir Gece Vakti / 141	
Siyah Şapka / 144	
Bay Reginald Peacock'un Bir Günü / 151	
Albüm Yaprağı / 162	
Prelüd / 169	
Je Ne Parle Pas Français / 220	
Karanfil / 254	
Yanlış Ev / 258	
Kaçış / 262	
Müzik Dersi / 269	
Yabancı / 276	
Zehir / 291	
Ma Parker'ın Hayatı / 298	
İdeal Bir Aile / 306	
İlk Balo / 314	
Koyda / 322	
Sinek / 365	
Kanarya / 371	

ROSABEL’İN YORGUNLUĞU

Rosabel, Oxford Circus’un köşesinden bir buket menekşe aldı. Sırf bunlar için çok az çay içmişti. Çünkü tuhafıye dükkânındaki yorucu bir günden sonra Lyons’ta küçük bir ekmek, haşlanmış yumurta ve bir bardak sıcak çikolata yeterli olmuyordu. Atlas otobüsünün basamağına atlayıp bir eliyle eteğini diğeriyle de demiri tutarken iyi bir akşam yemeği için ruhunu bile satabileceğini düşündü —fırında ördek ve bezelye, kestane içi, brendi soslu puding —sıcak, güçlü, doyurucu bir şeyler. Kendi yaşlarında, Anne Lombard’ın ucuz, karton kapaklı edisyonunu okuyan bir kızın yanına oturdu. Yağmur sayfalarda lekeler bırakmıştı. Rosabel pencereden dışarı baktı, sokaklar sisli ve bulanıktı, ama pencere camlarına vuran sönük ışıkları opale ve gümüşe dönüştürüyor ve bu ışıktaki kuyumcu dükkânları peri sarayları gibi görünüyordu. Rosabel’in ayakları ıslaktı, eteğinin ve astarının ucunun da siyah, yağlı çamurla lekелendiğini biliyordu. Mide bulandırıcı, sıcak bir insan kokusu vardı —otobüsteki herkesten geliyor gibiydi— herkesin yüzünde aynı ifade vardı, sabit oturmuş, önlerine bakıyorlardı. Bu reklamları kim bilir kaç kere okumuştı; —“Sapolio Zamandan Kazandırır, Emekten Kazandırır” —“Heinz Domates Sosu” —ve bir doktorla hâkim arasında geçen “Lamplough’nun Acı Tuzu” nun inanılmaz özellikleri hakkındaki sinir bozucu, saçma konuşma. Rosabel, büyük bir ciddiyetle, kendisinin nefret ettiği şekilde, her kelimeyi dudaklarıyla şekillendiren ve her sayfayı çevirdiğinde başparmağını ve işaret parmağını ıslatan kıza baktı. Ne yazdığını tam göremiyordu; sıcak, haz dolu bir gece, müzik

çalan bir grup, beyaz ve güzel omuzları olan bir kız anlatılıyordu. Ah, Tanrım! Rosabel birden kımıldanıp montunun üst iki düğmesini açtı. Boğuluyor gibiydi. Yarı kapalı gözlerinin arasından karşısında oturan herkes bakışlarını ona dikmiş, aptal aptal bakan yüzler gibi görünüyordu... Ve burası onun köşesiydi. Otobüsten inerken sendeledi ve yanındaki kızın üzerine düşecek gibi oldu. “Affedersiniz.” dedi Rosabel, ama kız başını kaldırıp bakmadı bile. Rosabel kızın kitabını okurken gülümsediğini gördü.

Westbourne Grove, daima Rosabel’in hayallerini süsleyen Venedik’in gece görüntüsü gibiydi, —gizemli, karanlık. Faytonlar bile nehirde gidip gelen kayıklar gibi görünüyordu, ışıklarsa arkalarından ürkütücü bir şekilde geliyordu —ıslak sokağı yalayan alevden diller; sihirli balıklar, Büyük Kanal’da yüzüyordu. Richmond Road’a ulaştığı için çok mutluydu, ama sokağın başından 26 numaraya varana kadar çıkacağı dört kat merdiveni düşündü. Dört kat! İnsanların o kadar yüksekte yaşamasını beklemek suç olmalıydı. Her binanın asansörü olmalı, ucuz ve basit bir şey ya da Earl’s Court’ta olduğu gibi yürüyen merdiven, —ama dört kat! Girişte durup küçük gaz lambasının hayalet gibi gidip gelen ışığında karşısındaki ilk merdiveni ve yerdeki doldurulmuş albatros kafasını görünce ağlayayazdı. Merdivenlerle yüzleşmek zorundaydı, bisikletle yokuş yukarı çıkmak gibiydi, ama sonunda hızla aşağı inmenin zevki yoktu...

Nihayet kendi odasındaydı. Kapıyı kapattı, gaz lambasını yaktı. Şapkasını, montunu, eteğini, bluzunu çıkardı. Pazen geceliğini kapının arkasından aldı. Sonra botlarını çözdü. Çorapları, değiştirmesini gerektirecek kadar ıslanmamıştı. Lavabonun yanına gitti. Sürahi bugün de doldurulmamıştı. Bir süngerini ıslatmaya ancak yetecek kadar su vardı, kabın cilası dökülüyordu. —Bu Rosabel’in ikinci kez çenesini kaşındığı andı.

Saat tam yediydi. Eğer perdeyi açsa ve lambayı söndürse çok daha dinlendirici olacaktı, —Rosabel kitap okumak istemedi. Yere, dizle-

rinin üzerine oturdu, kollarını pencere kenarına dayadı. Kendisiyle dışarıdaki büyük, ıslak dünya arasında sadece incecik bir cam vardı.

Gün içinde neler olduğunu düşünmeye başladı. Dantelli bir şapka isteyen gri yağmurluklu çirkin kadını unutabilir miydi —“İki tarafı da güllü mor bir şey” —ya da dükkândaki bütün şapkaları deneyen ve “Yarın arayıp kesin bir karar veririm.” diyen kızı? Rosabel elinde olmadan gülümsedi, bu çok eski bir mazeretti.

Bir müşteri daha vardı. Güzel kızıl saçları, beyaz teni ve geçen hafta Paris'ten getirdikleri altın ışıltılı yeşil kurdeleyle aynı renkte gözleri vardı. Rosabel otomobili kapıda görmüştü. Kadınla birlikte genç görünlü ve oldukça iyi giyimli bir adam içeri girmişti.

“Tam olarak ne istiyorum, Harry?” dedi kadın. Rosabel kadının şapkasındaki iğneleri çıkardı, örtüyü açtı ve kadına bir el aynası verdi.

“Siyah bir şapka almalısın.” dedi adam. “Bütün şapkayı saran bir tüy olmalı ve boynundan aşağı inip çenende bağlanmalı, uçları da kemerinin içine girmeli, —gerçekten büyük bir tüy.”

Kadın gülümseyerek Rosabel'e, “Öyle bir şapkanız var mı?” diye sordu.

Çok zor tatmin olan insanlardı. Harry her zaman imkânsızı istiyordu. Rosabel artık umutsuzluğa düşüyordu ki üst kattaki büyük, hiç dokunulmamış kutuyu hatırladı.

“Bir dakika bayan.” dedi. “Belki sizi daha memnun edecek bir şey gösterebilirim.”

Koşarak yukarı çıktı, nefesi kesildi. Hemen ipleri kesip kâğıtları açtı, şapka oradaydı —oldukça büyük, yumuşak, etrafını saran kocaman bir tüy ve siyah kadife bir gül, sadece bu kadar. Büyülenmişlerdi. Kadın şapkayı taktı, sonra çıkarıp Rosabel'e verdi.

“Sizde nasıl durduğunu göreyim.” dedi biraz kaşlarını çatarak, oldukça ciddiymi.

Rosabel aynaya döndü, şapkayı kahverengi başına taktı ve onlara döndü.

“Ah Harry, çok güzel değil mi?” diye bağırdı kadın. “Bunu almalıyım!” Tekrar Rosabel’e gülümsedi. “Size çok yakıştı.”

Rosabel aniden anlamsız bir öfkeyle doldu. Güzel, kolayca bozulabilecek şapkayı kadının suratına atmak istedi ve kızarıp şapkanın üzerine eğildi.

“İçeride başka yok hanımefendi.” dedi Rosabel. Kadın arabasına yürümeye başladı ve parayı ödeyip kutuyu getirmesi için Harry’yi geride bıraktı.

“Seninle öğle yemeğine gitmeden önce eve gidip şapkayı takacağım.” dediğini duydu Rosabel.

Faturayı hazırlarken adam ona doğru eğilmişti. Sonra parayı sayıp Rosabel’e verdi. —“Hiç resminizi yaptılar mı?” diye sordu.

“Hayır.” dedi Rosabel kısaca, adamın sesindeki tonun hızla değiştiğini; küstah, laubali bir hale geldiğini fark edince.

“Yapmalılar.” dedi Harry. “Gerçekten çok güzel bir yüzünüz var.”

Rosabel en ufak bir ilgi göstermedi. Oysa adam ne kadar yakışıklıydı! Bütün gün başka hiç kimseyi düşünmemişti. Yüzü Rosabel’i büyülemişti; güzel, düz bir çizgi halindeki kaşlarını, hafif bir kıvrımla alnından geriye yatırılmış saçlarını, gülüşünü, mağrur duran dudaklarını çok net bir şekilde hatırlıyordu. Parayı ona uzatan o ince elleri gözünün önüne getirdi... Rosabel aniden saçlarını geriye attı, alnı yanıyordu. O ince eller birazcık daha öyle dursaydı... Ah, o kız ne şanslıydı!

Yer değiştirdiklerini bir düşündü. Rosabel adamla eve giderdi, elbette birbirlerine âşıkoldu, ama henüz nişanlı değillerdi. Yakında o da olacaktı. “Ben sadece bir andan ibaret olmayacağım.” derdi Rosabel.

Hizmetçisi, Rosabel'in arkasından şapkasını üst kata çıkarırken Harry onu arabada beklerdi. Soluk gri renkte vazolardaki güllerle süslenmiş pembe-beyaz büyük bir yatak odası olurdu. Aynanın önüne oturunca Fransız hizmetçisi şapkasını bağlar, Rosabel'e ince, güzel bir örtü bulur ve yeni bir çift beyaz süet eldivenler getirirdi —o sabah giydiği eldivenlerin bir düğmesi düşmüştü. Kürküne, eldivenlerine ve mendiline parfüm sıkardı; sonra büyük bir manşon alır, merdivenlerden aşağı koşarak inerdi. Uşak kapıyı açardı, Harry onu bekliyor olurdu ve birlikte uzaklara giderlerdi... İşte hayat dediğin bu, diye düşündü Rosabel. Carlton'a giderken Gerard's'ta dururlardı. Harry ona Parma menekşeleri alır, kucağını onlarla doldururdu.

“Çok güzeller.” derdi Rosabel onları koklarken.

“Her zaman böyle olmalısın,” derdi Harry, “ellerin menekşelerle dolu.”

(Rosabel dizlerinin ağrıdığını hissetti ve yere oturup başını duvara yasladı.) Ah, o yemek! Masa çiçeklerle dolu olur, palmye ağaçlarının arkasında bir küçük bir orkestra, şarap gibi Rosabel'in kanını kaynatan bir müzik çalardı. Çorba, istiridyeler, güvercinler, kremalı patates, şampanya ve tabii yemekten sonra kahveyle sigara. Bir elinde kadehiyle masanın üzerine eğilir, çok hoşuna giden o neşe dolu çekiciliğiyle konuşurdu Harry. Daha sonra ikisinin de çok sevdiği bir matineye, ardından da “köşke”, çay içmeye giderlerdi.

“Şeker? Süt? Krema?” Bu basit sorular hoş bir yakınlığı ifade eder gibiydi. Gün batarken tekrar eve dönerlerdi. Parma menekşelerinin kokusu bütün tatlılığıyla havada asılı kalırdı.

“Seni dokuzda ararım.” derdi Harry onu bırakırken.

Özel odasının şöminesi yanıyordu, perdeleri çekilmişti. Büyük bir mektup yığını onu beklerdi —opera, yemek, balo, nehir kıyısında bir hafta sonu ve motor gezisi davetiyeleri. İlgisizce mektupları

gözden geçirip üstünü değiştirmek için üst kattaki odasına çıkardı. Odasının şöminesi de yanardı; güzel, parlak elbisesiye yatağın üzerinde dururdu. Gümüş renginin üzerine beyaz tül, gümüş rengi ayakkabılar, gümüş rengi bir şal ve küçük gümüş bir yelpaze. Rosabel o gece partide en çok konuşulan kadın olacaktı; bütün erkekler ona sadakatlerini sunacak, hatta yabancı bir prenses bu İngiliz harikasıyla tanışmak isteyecekti. Evet, haz dolu bir gece olacaktı; orkestranın müziği ve Rosabel'in beyaz, güzel omuzları...

Ama yorulurdu. Harry onu eve götürür ve çok kısa bir süreliğine onunla içeri girerdi. Salondaki şömine yanmazdı, ama uyuklu hizmetçisi onu özel odasında beklerdi. Pelerinini çıkarıp hizmetçiyi odasına gönderirdi ve şöminenin yanına gidip eldivenlerini çıkarırdı. Ateşin ışığı saçlarında parlardı. Harry odanın öbür tarafından gelip onu kollarına alırdı, —“Rosabel, Rosabel, Rosabel...” Ah, o kollarla sarılmak! Ama çok yorgundu.

(Gerçek Rosabel, karanlıkta yerde oturan kız, kakhaha attı ve eliyle sıcak ağzını kapattı.)

Tabii ki ertesi gün parka gittiler. Nişanlandıkları Court Circular'a duyurulmuştu, bütün dünya biliyordu, bütün dünya onu tebrik ediyordu.

Kısa süre sonra Hanover Meydanı'nda, St. George Kilisesi'nde evlendiler ve balayı için Harry'nin ailesinden kalan eve gittiler. Oradaki köylüler onları reverans yaparak karşıladılar. Harry, Rosabel'in örtünün altındaki elini sıkıca tuttu. O gece Rosabel yine beyaz ve gümüş rengi elbisesini giydi. Yolculuk onu çok yormuştu, üst kattaki yatağa gittiğinde oldukça erkendi.

Gerçek Rosabel yerden kalktı, yavaşça soyundu ve elbiselerini bir sandalyenin sırtına astı. Kaba, pazen geceliğini başından geçirdi ve saçındaki tokaları çıkardı. Saçları, yumuşak ve sıcak, kahverengi bir şelale gibi omuzlarına döküldü. Mumu söndürdü ve el yordamıyla

yatağına yerleşti. Battaniyeleri üzerine çekti ve kirli “bal rengi” yorgana karanlıkta iyice sarındı.

Uyudu, rüya gördü ve rüyasında gülümsedi. Ve hâlâ rüya görürken orada olmayan bir şeyi hissetmek için kolunu uzattı.

Gece geçti. Şafağın soğuk parmakları Rosabel’in açıkta kalan eli üzerine kapandı, gri ışık solgun odayı doldurdu. Rosabel ürperdi, bir iç çekip yatağında oturdu.

Ve Rosabel’e kalan tek miras, genelde gençlere bırakılan tek şey, bu trajik iyimserlik olduğu için yarı uykulu, dudaklarının kenarında endişeli bir titremeyle gülümsedi.

YORGUN ÇOCUK

İki yanı siyah uzun ağaçlarla dolu, hiçbir yere varmayan ve hiç kimsenin yürümediği o yolda yürümeye henüz başlamıştı ki bir el omzundan tuttu, sarstı ve bir tokat attı ona.

“Ah, ah, lütfen beni durdurma.” dedi Yorgun Çocuk. “Bırak beni.”

“Kalk, işe yaramaz velet.” dedi bir ses. “Kalk ocağı yak, yoksa vücudundaki tüm kemikleri kıracağım.”

İnanılmaz bir çabayla gözlerini açtı Yorgun Çocuk ve evin hanımını yatağın başında, bir koluyla bebeği taşıırken gördü. Yorgun Çocuk’la aynı yatakta yatan, kavgalara alışık üç çocuk, huzurla uyumaya devam ediyordu. Odanın bir köşesinde evin beyi kemerini bağlıyordu.

“Nasıl bütün gece uyursun? Patates çuvalı gibi. Bebek gece yatağını iki kere ıslatmış.”

Yorgun Çocuk cevap vermedi. Astarının ipini bağlayıp ekose elbiselinin düğmelerini soğuk, titreyen parmaklarıyla ilikledi.

“Tamam, yeter bu kadar. Bebeği mutfığa götür. Soğuk kahveyi Bey için gaz lambasında ısıt. Bir de ona çekmecedeki siyah ekmekten bir dilim ver. Sakın kendin yeme, anlarım ben.”

Hanım, odanın öbür tarafına gidip kendini yatağa attı ve pembe yorganı omuzlarına kadar çekti.

Mutfak neredeyse karanlıktı. Yorgun Çocuk bebeği tahta tezgâha yatırıp üzerine bir şal örttü. Toprak sürahiden cezveye kahve doldurdu ve kaynaması için gaz lambasının üzerine koydu.

“Uykum var.” dedi Yorgun Çocuk. Yere çömeldi ve nemli çam kütüklerini bölmeye başladı. “O yüzden uyanık değilim.”

Ocağın yanması çok uzun zaman aldı. Belki o da Yorgun Çocuk gibi soğuk ve uykuluydu. Belki de iki yanında uzun, siyah ağaçlar olan, kimsenin yürümediği beyaz bir yol görüyordu rüyasında.

O anda kapı sertçe açıldı ve Bey içeri girdi.

“Şşt, yerde oturmuş ne yapıyorsun?” diye bağırdı. “Bana kahvemi getir. Çıkmam lazım. Ah, daha masayı bile silmemişsin!”

Kız hızla ayağa kalktı, Bey’in kahvesini doldurdu. Adama siyah ekmek ve bıçak verdi. Sonra da lavabodan bir bez alıp siyah masanın üzerindeki muşambayı sildi.

“Domuz geldin, domuz gideceksin.” diye mırıldandı Bey. Masanın önünde oturduğu yerden cansız arazinin üzerine kapanmış gibi duran morarmaya başlamış gökyüzüne bakıyordu. Ağzını ekmekle doldurup kahveyle yuttu.

Çocuk bir kova su çekip kollarını sıvadı. Kovayı taşıırken onları bu kadar ince oldukları için, böyle küçük, bükülmüş çubuklara benzedikleri için azarlarmış gibi kaşlarını çatarak baktı kollarına. Sonra da yeri silmeye başladı.

“Ben buradayken etrafı ıslatmayı kes.” diye homurdandı Bey. “Bebeği sustur, bütün gece zırladı.”

Çocuk bebeği kucağına alıp oturdu ve sallamaya başladı.

“Şş –şş –şş” dedi kız. “Köpek dişleri çıkıyor, o yüzden bu kadar ağlıyor. Ve salyası akıyor. Bu kadar salyası akan bir bebek görme-

miştım hiç.” Kız eteğinin kenarıyla bebeğin burnunu ve ağzını sildi. “Bazı bebekler dişlerini fark edilmeden çıkarıyorlar.” Ve devam etti, “Bazıları da sürekli böyle. Bir bebeğin böyle öldüğünü duymuştum. Sonra bütün dişlerini midesinde bulmuşlar.”

Bey ayağa kalktı, kapının arkasından paltosunu aldı ve omuzlarına örttü.

“Başka bir şey daha geliyor.”

“Ne —başka bir diş mi?” diye heyecanla sordu kız, sabahtan beri ilk kez o korkunç ağırlığı hissetmiyordu. Elini bebeğin ağzına soktu.

“Hayır,” dedi Bey asık bir suratla, “başka bir bebek. Haydi şimdi işine. Okul için diğerlerini uyandırma zamanı.” Kız bir süre sessizce, öylece durdu. Adamın taş yoldaki ağır ayak seslerini, çakıl taşlarının üstünde yürüyüşünü ve sonunda ön kapıyı kapatışını duydu.

“Başka bir bebek mi? Hâlâ çocuk doğurmaya devam mı ediyor?” diye düşündü Yorgun Çocuk. “Diş çıkaran iki bebek, gece bakmak için uyanmam gereken iki bebek, kucağımda taşıyıp duracağım, küçük pis kıyafetlerini yıkayacağım iki bebek!” Kollarındaki bebeğe korkuyla baktı. Bebek de onun yorgun bakışlarındaki aşağılayıcı nefreti anlamış gibi ellerini yumruk yaptı, vücudunu iyice kastı ve bağıra bağıra ağlamaya başladı.

“Şş —şş —şş.” Bebeği kanepeye bıraktı ve yerleri silmeye devam etti. Bebek ağlamaya bir an bile ara vermedi; kız alışmıştı, ortalığı süpürmeye devam etti. Ah, ne kadar yorgundu. Süpürge'nin sapı ağırdı, boynundaki bir nokta çok ağrıyordu ve kemerinin arka tarafında bir yerde sanki bir şey kırılacakmış gibi garip bir his vardı.

Saat altıyı vurdu. Süt kabını ocağa koydu ve içeri, üç çocuğu uyandırmaya ve giydirmeye gitti. Anton ve Hans uyku saatleri dışında asla görülmeyen karşılıklı bir kardeşlik hali içinde yan yana uyuyorlardı. Lena bacaklarını kendine çekmişti. Dizleri neredeyse çenesine de-

ğiyor, yorganın üzerinden sadece düz, dimdik toplanmış bir parça saç görünüyordu.

“Kalkın!” diye bağırdı Yorgun Çocuk, otoriter bir sesle. Yatak örtülerini çekip çocukları birkaç kez dürttü. “Yarım saattir sizi çağırıyorum. Geç oluyor. Eğer şu dakika kalkıp giyinmezseniz sizi şikâyet edeceğim.”

Anton Hans’ı hassas bir yerinden tekmelemek için yeterince uyanıktı. Bunun üzerine Hans Lena’nın saçını çekti, Lena annesini çağırmaya başladı.

“Ah, sessiz olun.” diye fısıldadı Çocuk. “Haydi, kalkın ve giyinin. Ne yapacağınızı biliyorsunuz. İşte, —size yardım edeyim.” Ama Yorgun Çocuk’un uyarısı çok geç kalmıştı. Hanım yataktan kalktı, kararlı adımlarla mutfığa yürüdü ve elinde sıkı bir iple birbirine bağlanmış bir sürü çubukla geri döndü. Çocukları bir bir kucağına yatırıp dövdükten sonra Yorgun Çocuk’a son bir enerji patlamasıyla vurdu ve annelik görevini o gün tamamlamış olmanın rahatlığıyla yatağına döndü. Artık sakinleşmiş çocuklar, Yorgun Çocuk tarafından yıkanıp giydirilmeye karşı koymadılar. Yorgun Çocuk onların ayakkabılarını bile bağladı, çünkü bunu onlara bıraktığında en az beş dakika ayaklarını koyacak bir yer bulmak için zıplayıp durduklarını ve sonra ellerine tükürerek ayakkabı bağcıklarını mahvettiklerini görmüştü.

Kız onlara kahvaltılarını hazırladığında yine çok gürültü yapıyorlardı, bebek de ağlamayı kesmiyordu. Biberonu sütle doldurdu, kauçuk başlığı geçirdi ve ıslattı, sonra da güzel sözlerle bebeği içmeye ikna etmeye çalıştı, ama bebek biberonu yere atıp titremeye başladı.

“Köpek dişi!” diye bağırdı Hans. Boş bardakla Anton’un kafasına vurdu. “Kötü-köpek dişini çıkarıyor.”

“Ukala.” diye karşılık verdi Lena dilini çıkararak, ama Hans da aynısını yapınca bütün gücüyle bağırdı, “Anne, Hans suratını acayip şekillere sokuyor!”

“Evet yapıyorum.” dedi Hans. “Devam et, bağır. Ama bu gece yatağa girdiğinde sen uyuyana kadar bekleyip sonra o küçük kolunu tutup çevireceğim, çevireceğim, —ta ki...” Sonra yüzünü en korkunç haline sokarak Lena’ya doğru eğildi. Ama arkasındaki Anton’u, eğilip ağabeyinin tıraşlı başına tükürene kadar fark etmemişti.

“Ayy, ayy!”

Yorgun Çocuk onları itip birbirlerinden ayırdı, ardından paltolarını giydirip evden dışarı yolladı.

“Acele edin, ikinci zil çaldı.” Bunu uydurduğunun kesinlikle farkındaydı ve kendisiyle bu konuda oldukça gurur duyuyordu. Kahvaltı bulaşıklarını yıkadıktan sonra pancar ve patates bulmak için kilere girdi.

Kömür kileri ne soğuk, ne garip bir yerdi. Bir köşeye yığılmış patatesler, eski mum kutusundaki pancarlar, iki fiçı lahana turşusu ve karmakarışık duran yıldız çiçeği kökleri... —Birbirleriyle kavga ediyormuş gibi görünüyorlar, diye düşündü Yorgun Çocuk.

Büyük ve daha düzgün olanları eteğinde topladı, çünkü onları soymak daha kolaydı. Sessiz kilerdeki soluk renkli yığının ortasına oturup başını önüne eğdi.

“Ne yapıyorsun orada?” diye bağırdı merdivenlerin başından Hanım. “Bebek kanepeden düşmüş, gözünün üstünde yumurta kadar şişlik var. Buraya gelince göreceksin sen!”

“Ben yapmadım, ben yapmadım!” diye bağıırıyordu Yorgun Çocuk koridorun bir ucundan diğerine gidene kadar dayak yerken. Eteğindeki patatesler ve pancarlar dökülmüştü.

Hanım bir dev kadar büyüktü ve hareketlerinde bir ağırlık vardı. Bu Yorgun Çocuk kadar küçük biri için her zaman çok korkutucuydu.

“Köşede oturup sebzeleri yıka ve doğra. Ben temizlik yaparken bebeği de ağlatma.” Çocuk hafifçe inleyerek kadının dediğini yapmaya başladı. Ama bebeği susturmak imkânsızdı. Küçük yüzü kızarmıştı ve alnından terler akıyordu. Kendini sıkıp ağlıyordu. Çocuk bebeği dizlerinin üzerine alıp kabukları atacağı bir kapla soyduğu sebzeleri koyacağı su dolu bir kabı öbür yanına koydu.

“Şş –şş –şş.” diye mırıldandı sebzeleri soyarken. “Yakında bir bebek daha olacak, o zaman ikiniz birlikte ağlarsınız. Neden uyumuyorsun bebek? Ben senin yerinde olsam uyurdum. Sana bir rüya anlatabayım. Bir gün beyaz, küçük bir yol varmış—”

Kız başını iki yana salladı, boğazında bir şey düğümlendi ve yanığından süzülen yaşlar sebzelerin üzerine damlamaya başladı.

“Bu iyi bir şey değil.” dedi Yorgun Çocuk gözyaşlarını silerken. “Bunu bitirene kadar ağlamayı kes. Bebek, seni kucağımda biraz gezdireceğim.”

Ama şimdi de Hanım’ın çamaşırlarını asması gerekiyordu. Hava çok rüzgârlıydı. Bahçede parmak uçlarında dururken uçacakmış gibi hissetti. Yarısu gübreli suyla dolu ördeklerin kümesinden kötü bir koku geliyordu. İlerideki çimenlikte çimlerin yeşil saçlar gibi dalgalandığını gördü. Bir zamanlar bütün gün o çimenlerde oynayan, akşam yemeğinde sosis yiyip bira içen ve en ufak bir yorgunluk bile hissetmeyen bir çocuğun hikâyesini duymuştu. Ona o hikâyeyi kim anlatmıştı, hatırlamıyordu, ama çok basit bir hikâyeydi.

“Şimdi ne yapmalıyım?” dedi.

“Yatakları toparla, bebeğin yatağını dışarı as. Sonra da puseti getir, bebeği yolun aşağısına kadar götürüp gezdir. —Evin önünden uzaklaşma, seni görebileceğim yerde dolaş. Öylece durma orada! Seni çağırdığım zaman gelip salatayı yapmama yardım edersin.”

Çocuk yatakları yaptıktan sonra şöyle bir durup onlara baktı. Yastığı eliyle hafifçe okşadı, sonra —sadece bir anlığına başını oraya koydu. Yine boğazı düğümlendi ve aptal yaşlar yine gözlerinden akmaya başladı. Bebeği giydirirken, bebek arabasını yolda bir yukarı bir aşağı götürüp getirirken de akmaya devam etti.

Yanından kağıt süren bir adam geçti. Şapkasında garip, uzun bir tüy vardı ve geçerken ısıklık çaldı. Köyden omuzlarında bohçalarla iki kız çıktı. Birinin başında kırmızı, diğerindeyse mavi birer örtü vardı. El ele tutuşmuş, gülüyorlardı. Sonra güneş kocaman gri bir bulutun arkasından çıktı ve sarı sıcak ışıyla her şeyi aydınlattı.

“Belki de—” dedi Yorgun Çocuk. “Eğer bu yolda yürürsem beyaz, iki yanında siyah ağaçlar olan bir yol çıkabilir karşıma. Beyaz—”

“Salata, salata!” diye bağırان Hanım’ın sesi duyuldu evden.

Kısa süre sonra çocuklar okuldan eve geldiler. Akşam yemeği yendi. Bey kendisinininkinin üzerine Hanım’ının pudingini de yedi. Çocuklar yedikleri her şeyi üzerlerine bulaştırdılar. Sonra biraz daha bulaşık, temizlik, bebek bakımı derken soğuk ikindi vakti de geçti.

Yaşlı Bayan Grathwohl, Hanım’a bir parça taze domuz eti getirmişti. Çocuk onların dedikodusunu dinledi.

“Bayan Manda dün gece ‘Roma yolculuğuna’ çıkmış ve bir kız çocuk getirmiş. Sen nasıl hissediyorsun?”

“Bu sabah iki kere kustum. Bu kadar hızlı çocuk doğurmaktan içim bükülmüş gibi hissediyorum.”

“Yeni bir yardımcın olmuş.” dedi yaşlı Bayan Grathwohl.

“Ah Tanrım!” dedi Hanım. Sesini alçaltarak devam etti, “Onu tanıyor musun? Hür doğan kız işte. Tren istasyonundaki garson kadının kızı. Annesinin kızın kafasını el yıkama testisine sokarak ezmeye çalıştığını görmüşler. —Kız yarım akıllı bu yüzden.”

“Şş –şş –şş.” diye fısıldadı ‘hür-doğan kız’ bebeğe.

Güneş batarken Yorgun Çocuk uykusuyla nasıl savaşacağını bilmiyordu artık. Ayakta durmaktan ve oturmaktan korkuyordu. Akşam yemeği için sofraya oturduğunda Bey de Hanım da çok küçülmüş göründü gözüne. Sonra oyuncak bebeklerden bile daha küçük hale geldiler. Sanki sesleri de pencerenin dışından geliyordu. Çocuk bebeğe baktı. Bebeğin bir an için iki kafası vardı, sonra hiç kafası yoktu. Bebeğin ağlaması Yorgun Çocuk’un daha kötü hissetmesine neden oluyordu. Yatma vaktinin yaklaştığını düşününce bütün vücudu heyecanla titredi. Ama saat sekize gelirken yoldan tekerlek sesleri geldi, —bir arkadaş grubu geceyi orada geçirmeye gelmişti.

O andan sonra sadece şunlar vardı:

“Kahve doldur.”

“Şekerliği getir.”

“Yatak odasından sandalyeleri getir.”

“Masayı hazırla.”

Ve sonunda Hanım onu bebeği sessiz tutması için diğer odaya gönderdi.

Emaye rafta bir parça mum yanıyordu. Yorgun Çocuk odada yukarı aşağı yürürken duvardaki büyük gölgesine baktı, kocaman bir bebek tutan, kocaman bir kadın gibi görünüyordu. İki bebek taşıırken nasıl görünecekti kim bilir!

“Şş –şş –şş, bir zamanlar bir kız beyaz bir yolda yürüyormuş ve ah, yolun iki yanında büyük siyah ağaçlar varmış.”

“Şşt sen!” diye seslendi Hanım. “Kapının arkasından yeni ceketimi getir.” Çocuk ceketini sıcak odaya götürünce kadınlardan biri söylendi:

“Baykuşa benziyor. Böyle çocuklar nadiren akıllıdır.”

“Neden bebeği susturmuyorsun?” dedi yeterince bira içtiği için şimdi cesur ve evin erkeği olduğunu hisseden Bey. “O bebeği susturmazsan ne olacağını görecekisin.”

Yorgun Çocuk yatak odasına sendeleyerek giderken odadakiler kakhaha attılar.

“Bu bebeği Meryem Ana bile susturamaz. İsa bebekken böyle ağlamış mı? Bu kadar yorgun olmasaydım belki yapabilirdim, ama bebek sadece uyumak istediğimi biliyor. Üstelik bir tane daha olacak.”

Bebeği yatağa atıp ona korku dolu gözlerle baktı. Yan odadan bardak sesi ve gülüşmeler geliyordu. Çocuğun aklına aniden harika bir fikir geldi. O gün ilk defa güldü ve ellerini çırpı.

“Şş –şş –şş,” dedi, “uzan orada aptal şey. Gerçekten uyuyacaksın şimdi. Artık ağlamayacaksın ya da gece yarısı uyanmayacaksın. Garip, küçük, çirkin bebek.”

Bebek gözlerini açtı ve Yorgun Çocuk’u gördüğü gibi bağırarak ağlamaya başladı. Çocuk diğer odadan Hanım’ın kendisine seslendiğini duydu.

“Bir dakika, —uyumak üzere.” diye bağırdı Yorgun Çocuk.

Ve sonra yavaşça, parmak uçlarında, gülümseyerek Hanım’ın yatağındaki pembe yorganı aldı ve bebeğin yüzüne örttü. Bebek çırpınırken bütün gücüyle bastırdı. “Kafası kesilmiş bir ördek gibi çırpınıyor.” diye düşündü.

Derin bir nefes alıp verdi, sonra yere düştü ve şimdi iki yanında siyah uzun ağaçlar olan beyaz bir yolda yürüyordu. Hiçbir yere varmayan bir yol. Kimsenin yürümediği bir yol, —hiç kimsenin.

Sabina kesinlikle hayatın hızlı olduğunu düşünmüyordu. Sabah erken saatlerden gece yarısına kadar koşturuyordu. Saat beşte yataktan fırlıyor, elbisesinin düğmelerini ilikliyor, siyah cübbesinin üzerine lama yününden yapılmış uzun kollu önlüğünü geçiriyor, alt kattaki mutfığa iniyordu.

Aşçı Anna yazın o kadar çok kilo almıştı ki korse giymek zorunda olmadığı tek yer orası olduğu için yatağına tapar hale gelmişti. Yatağında istediği kadar yayılabilir, kocaman döşekte yuvarlanabilir, İsa'ya, Meryem'e, Aziz Anthony'ye hayatının kilerdeki bir domuzunkinden bile daha kötü olduğu konusunda söylenebilirdi.

Sabina işe yeni başlamıştı. Yanakları hâlâ pembeydi, ağzının hemen solunda en ciddi tavrını takındığı, bir şeylere odaklandığı zamanlarda ortaya çıkıp onu ele veren küçük bir gamze vardı. Ve Anna o gamzeye hayrandı. Bu gamzeye hayranlığı, yatakta geçirebileceği ekstra bir yarım saat demektir. Bu şekilde Sabina'ya ateşi yaktırıyor, mutfığı düzelttiriyor, dün geceden kalan sayısız bardağı ve kabı yıkıyordu. Bulaşıkhanede çalışan Hans yediye kadar gelmezdi. Hans kasabın oğluydu; —babasının sosisleri gibi ufak tefek, kaba bir çocuk, diye düşünürdü Sabina. Kırmızı yüzü sivilcelerle kaplı, tırnakları anlatılamayacak kadar kirliydi. Bay Lehmann Hans'a bir saç tokası alıp tırnaklarını temizlemesini söyleyince Hans tırnaklarının doğuştan lekeli olduğunu, çünkü annesinin hesapları yazarken